

Invertir en art, un bon negoci?

El mercat de les inversions en art és sovint poc transparent, però les perspectives de creixement són màximes. En la darrera dècada ha crescut un 60% a l'estat espanyol i ha mogut xifres astronòmiques. Es considera una bona opció invertir part del capital en obres d'art que, segons analistes internacionals, ha resistit totes les grans correccions financeres i pot ser una compra, si bé arriscada, molt més rendible a llarg termini. Institucions públiques i privades també se sumen a la moda d'invertir en art.

Comprar un habitatge i esperar fins que la bombolla es faci més gran, o invertir en una obra d'art desconeguda amb l'esperança que la seva cotització creixi com l'escuma per vendre-la al millor pagador. El mercat de les inversions en art té força paral·lelismes amb sectors com l'immobiliari, en què sovint les xifres són espectaculars, no sempre de manera transparent i legal, i amb el paràmetre de l'especulació a mitjà i llarg termini ben present.

Però si bé en el mercat immobiliari el risc de pèrdues fortes ara per ara és mínim, en les inversions en art es juga la carta del tot o res. El risc de fracàs és evident: hi ha un component de subjectivitat en la valoració d'una obra d'art —no hi ha un manual per establir què és una obra mestra i què no—, les modes són passatgeres, i un artista pot viure un *boom* i al poc temps ser menystingut per les elits d'aquest mercat.

Amb tot, i comparativament amb d'altres mercats de risc, com la borsa, els experts consideren que invertir en art pot generar grans beneficis a llarg termini, un cop superat un primer període més inestable, que correspon a la feina de promoció de l'artista o de l'obra en la qual s'hi ha invertit. De fet, si ens atenem a les xifres de què disposa el sector, el mercat d'inversions en art es troba en expansió. Segons la Unió d'Associacions de Galeries d'Art de l'estat espanyol, durant la darrera dècada aquest sector ha crescut un 60%, i el volum de negoci anual se situa entorn dels 721 milions d'euros, incloent-hi tota mena d'objectes artístics i canals de comercialització.

El punt àlgid d'aquest mercat se situa l'any 2001, quan l'entrada en vigor de l'euro va fer aflorar grans quantitats de diner negre que calia blanquejar abans que desapareguessin definitivament les monedes europees.

També han aparegut nous museus, que han canalitzat altres formes de col·leccionisme més modernes, que inclouen fotografia i obra gràfica a més de clàssics. Però no es pot obtenir una radiografia acurada del sector, perquè el principi de la discreció, fonamental segons diuen en aquest negoci, fa que no es disposi d'informació estadística

sobre vendes del sector galerístic, que suposa aproximadament la meitat del volum de negoci total. Les vendes a fires nacionals i internacionals equivalen al 15% de la facturació, un 20% correspon a la venda directa amb el comprador de galeria, un al voltant del 10% són vendes directes a col·leccionistes internacionals.

Mercat poc regulat. Un dels aspectes que fa atractiu aquest mercat per a inversors i especuladors és la manca d'una regulació potent, que dona carta lliure a determinades opera-

El sector de les galeries d'art ha crescut, a l'estat espanyol, un 60%.

Per a venedors i compradors invertir en art té valor afegit: no es paguen impostos per aquesta compra-venda

cions poc transparents, com el blanqueig de diners o el tràfic d'obres d'art. Per als venedors i compradors hi ha un altre valor afegit: no es paguen impostos per aquesta compra-venda, però sí que cal pagar una prima a la galeria que ha subhastat la peça. D'aquesta manera, comprador i venedor paguen entre 15% i un 20% del total del preu acordat en subhasta en concepte de prima.

Institucions i empreses. Darrerament, el sector ha rebut una nova embranzida que justifica en part el seu creixement, l'entrada d'inversors institucionals, la banca privada i els fons europeus, que han creat grans col·leccions. Aquesta entrada, sumada a la de les grans empreses que adquireixen patrimoni artístic com a actiu, configuren un mar de possibilitats. Però també és força habitual que les obres adquirides retornin al mercat. Quan arriben temps magres per a les empreses, un dels re-

ursos que utilitzen és desfer-se d'actius patrimonials que han adquirit més valor amb el pas del temps. Grans empreses i entitats financeres d'arreu del món s'han desfet de col·leccions impressionants, com en el seu monent ho van fer les nord-americanes Enron i Andersen, o l'europea Vivendi, que va acabar venent tapissos de Mir, litografies de Roy Lichstein o la cortina d'escenari de Picasso, a més de 2.500 obres més.

Club d'inversors d'elit. El Club d'Inversors d'Art, un hòlding de participació amb seu a Bolonya (Itàlia), és un exemple ben curiós de l'interès que desperta aquest mercat. Es tracta d'emparellar art contemporani i finances al més alt nivell creant un fons d'inversió en art, que a partir d'aquest octubre invertirà 40 milions d'euros no només en obres, sinó en artistes. El club, però, té una restricció elitista: la quota mínima per participar en aquesta insòlita operació, ja sigui una persona o una institució, és de 500.000 euros. De moment, el Club ja compta vint socis, i el seu objectiu és potser massa ambiciós, aconseguir un rendiment mitjà anual del 20% del capital invertit.

El mercat de les obres contemporànies ha esdevingut certament especulatiu en els darrers anys, i no és anòmal veure com un artista molt cotitzat de sobte desapareix del mercat. Per aquest motiu, més que invertir en grans artistes de renom, el Club pretén crear el seu planter particular, apostant per artistes locals amb possibilitats d'esdevenir globals: "La nostra fórmula és comprar barat i vendre molt car, perquè estem convençuts que molts artistes que ara no són prou valorats ni coneguts, amb una bona feina a les galeries d'art podem fer créixer moltíssim la valoració de la seva obra", assegura Orio Pontiggia, director general de B.Group, que gestionarà el Club d'Inversors.

Gemma Aguilera

Alerta urbanística

L'allau de noves residències a les comarques del sud –i no sols al litoral– ha fet aixecar la veu al Col·legi d'Arquitectes valencià, partidari d'anul·lar diversos projectes que afecten divuit municipis.

Les comarques d'Alacant han convertit el creixement urbanístic desmesurat en un dels seus motors econòmics. Al costat del turisme, la construcció és un dels sectors que no sols no registra una reducció d'activitat sino tot el contrari. Any rere any, els municipis adjudiquen més i més plans urbanístics que, gairebé en tots els casos, inclouen l'execució de milers d'habitatges. Aquest increment descontrolat no ha passat desapercebut als responsables del Col·legi d'Arquitectes valencians, que ha alertat d'aquesta situació i que, a més a més, ja ha reclamat la suspensió de vora quaranta plans urbanístics que 18 municipis alacantins volen desenvolupar al marge dels seus planejaments generals i abans de que l'actual i polèmica LRAU –Llei Reguladora de l'Activitat Urbanística– siga definitivament derogada.

De moment, ningú no pot parar aquest augment del parc de vivendes. Ni tan sols la manca d'aigua. I així ho demostren clarament les dades. Torrevella, governada pel PP, ha passat a convertir-se en el gran municipi del Baix Segura mercès a un creixement urbanístic que, percentualment, només supera Madrid a tot l'estat, la qual cosa, a més a més,

Els segells, un valor segur

La filatèlia es considera també art, i com a tal, un sector atractiu per als inversors. En aquest mercat, els riscos són pràcticament inexistent, i per tant, es converteix en un valor refugi quan altres mercats trontollen. Aquesta seguretat existeix gràcies a les edicions limitades, controlades i garantides pels estats, i als més de 150 milions de col·leccionistes de segells que hi ha al món. De fet, els segells es troben al capdavant dels actius financers d'aquest sector, molt per davant de l'or. Els experts situen la rendibilitat del mercat filatèlic al voltant del 16% a quinze anys, uns valors molt allunyats dels que pot oferir una inversió en borsa o en renda fixa.